

Jaarverslag CvT P.I. Arnhem 2022

Jaarverslag 2022

Commissie van Toezicht bij de Penitentiaire Inrichting Arnhem

Voorwoord

2022 was voor de Commissie van Toezicht en de PI Arnhem een overgangsjaar. Er was sprake van een groot aantal, deels onverwachte, wisselingen in de bezetting van de commissie en een tijdelijk tekort aan maandcommissarissen en beklagvoorzitters. Daarnaast vond er een wisseling in de directie van de inrichting plaats.

Anke van Oostveen die per 1 januari 2022 Paul Beekman was opgevolgd als voorzitter, is onverwacht snel weer vertrokken waarna Winfried Felix het voorzitterschap op zich heeft genomen, aanvankelijk tijdelijk, later definitief.

Tevens heeft de directeur Toon Molleman, die kort tevoren was aangetreden, een functie in Den Haag aanvaard. Joyce Kivits heeft zijn functie overgenomen. Zij is nu het vaste aanspreekpunt voor de commissie. De voorzitter heeft met haar maandelijks overleg.

Vershillende recent benoemde leden hebben zich terug moeten trekken wegens verhuizing, werk of tijdgebrek. Na een drukke sollicitatieronde met veel reflectanten zijn er vier nieuwe leden benoemd uit verschillende geledingen van de maatschappij. In verband met het grote verloop in het verslagjaar is bij de sollicitatieprocedure extra aandacht besteed aan de bereidheid van kandidaten om de benoemingstermijn van vijf jaar daadwerkelijk vol te maken.

De vele wisselingen in de bezetting hebben veel tijd en energie gevegd van de overblijvende leden. Met kunst- en vliegwerk is het maandcommissariaat in de lucht gehouden en kon toch een groot aantal beklagzittingen worden gehouden. Ik wil hier nog wel eens mijn erkentelijkheid uitspreken voor al het extra werk dat is verzet.

De Wet Straffen & Beschermen doet, zoals ook al in het vorige jaarverslag is opgemerkt, steeds meer zijn invloed gelden. Deze wet stelt zowel aan het personeel als de gedetineerden de nodige eisen en werkende weg zal eenieder daar mee verder moeten leren omgaan .

Er is gestart met een strakkere regie tijdens de vergadering. Vergaderingen zijn nu gedeeltelijk met directie en gedeeltelijk alleen met de leden en secretaris. Daarnaast wordt informatie van de directie sneller verspreid en wordt daar niet mee gewacht tot de vergadering.

Na het overgangsjaar 2022 wens ik de leden van de Commissie van Toezicht, de directie, het personeel en de gedetineerden veel succes met de invulling van hun taken in 2023.

2022 was na de voorgaande coronajaren ook het jaar van terugkeer naar het oude normaal en dat was zeker een opluchting.

Winfried Felix,
voorzitter.

Jaarverslag 2022

Commissie van Toezicht bij de Penitentiaire Inrichting Arnhem

Inhoud

1. Inrichting	3
2. De Commissie van Toezicht	3
3. Cijfers	4
4. De toezichhoudende taak	4
5. Maandcommissariaat	4
6. Klachtenbehandeling	5
7. Bijzonderheden	5

1. Inrichting

De Penitentiaire Inrichting (PI) Arnhem is zowel een gevangenis als een Huis van Bewaring en biedt plaats aan ongeveer 265 gedetineerden (inclusief strategische reservecapaciteit).

2. De Commissie van Toezicht

Op 1 januari 2022 was de commissie als volgt samengesteld:

- **Voorzitter:**
 - Mevrouw A.M.C. van Oostveen, werkzaam als organisatie- en loopbaanbegeleider, lid sinds 1 januari 2021.
- **Plaatsvervangend voorzitter:**
 - De heer mr. F.H.J. van Gaal, advocaat, lid sinds 1 juli 2011.
- **Voorzitter beklagcommissie:**
 - De heer mr. F.H.J. van Gaal, advocaat, lid sinds 1 juli 2011
- **Leden te weten:**
 - de heer drs. W.J.E.M. Felix, huisarts niet praktiserend, lid sinds 1 januari 2020;
 - de heer drs. J.J.H. Rottink, werkzaam als zelfstandig MfN RegisterMediator en opleider/trainer aan de Hogeschool Arnhem-Nijmegen, lid sinds 1 september 2008;
 - de heer W.J. Bosveld, voormalig ambtelijk secretaris Commissie van Toezicht rechtbank Gelderland, lid sinds 15 juli 2012;
 - mevrouw mr. A.B. de Wit, senior juridisch medewerker Hof Arnhem-Leeuwarden, lid sinds 1 januari 2021;
 - mevrouw mr. dr. R.W. van Spaendonck, wetgevingsadviseur, lid sinds 1 januari 2021;
 - de heer mr. P.C. Quak, senior rechter rechtbank Gelderland, lid sinds 1 januari 2022;
 - de heer drs. P.J.A.M. Groenendaal, regiosecretaris Reclassering Nederland, lid sinds 1 januari 2022;
 - mevrouw L.N.A. Biesot, accountmanager sociaal domein Reclassering Nederland, lid sinds 1 januari 2022;
 - Mevrouw M.C.E. Heuvelmans, lid sinds 1 januari 2022.

De samenstelling van de commissie is in het verslagjaar gewijzigd:

Vertrokken leden:

- mevrouw mr. A.B. de Wit per 1 juli 2022;
- de heer mr. P.C. Quack per 1 juli 2022;
- de heer W.J. Bosveld per 1 september 2022;
- mevrouw M.C.E. Heuvelmans per 30 oktober 2022.

Jaarverslag 2022

Commissie van Toezicht bij de Penitentiaire Inrichting Arnhem

Nieuwe leden:

- de heer mr. A. van Waarden, voormalig raadsheer gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, rechter-plaatsvervanger rechtbank Gelderland, per 1 augustus 2022;
- de heer mr. drs. A. Tegelaar, rechter rechtbank Gelderland, per 1 september 2022.

Mutaties secretarissen:

- mevrouw G.J.M. Ankersmit, vertrokken per 2 augustus 2022
- mevrouw mr. L.F.T.M. van Oorschot, per 21 februari 2022, vertrokken per 3 oktober 2022;
- mevrouw M.D. Willems-de Schouwer, benoemd tot plaatsvervangend secretaris per 1 juli 2022;
- de heer mr. N. van Geel, per 8 augustus 2022.

3. Cijfers

Het aantal gehouden beklagzittingen voor 2022 bedraagt	25
Het aantal bezette detentieplaatsen per 1 juli van het verslagjaar bedraagt	250
Het aantal medische klachten van organisatorische aard: het betreft hier klachten m.b.t. het oproepen van verpleegkundige, arts, tandarts en psycholoog	3
Het aantal overgedragen medische klachten van medisch-inhoudelijke aard: het betreft hier klachten met betrekking tot vervolgen of inzetten van behandeling	10
Het aantal bemiddelde medische klachten	2
Het aantal niet bemiddelde medische klachten	3
Het aantal ingetrokken medische klachten	2
Het aantal medische klachten dat is doorgestuurd naar Hoofd Zorg	13

4. De toezichthoudende taak

De Commissie heeft in de loop van 2022 besloten om meer nadruk te leggen op haar toezichthoudende taak. Zij wil meer dan voorheen kijken naar het grote geheel zonder te snel in de verleiding te komen om beleid mee te gaan vormen. Verder wordt de focus gericht op de klachtenprocedure, ook passend bij de veranderende samenstelling van de gedetineerdenpopulatie in de inrichting en met meer aandacht voor de doorlooptijden.

Eenmaal per maand, voorafgaand aan de maandelijkse vergadering, overleggen voorzitter en directie. Tussentijds overleg is altijd mogelijk indien de situatie daartoe aanleiding geeft. Informatie wordt zo snel mogelijk gedeeld.

De verhouding tussen Commissie en directie wordt gekenmerkt door onderling vertrouwen, met respect voor ieders functie en bestaande procedures.

Het is bij dit alles de bedoeling dat commentaar van commissieleden of inrichtingspersoneel via voorzitter of directie gedeeld wordt. Op deze manier is het eenvoudig communiceren met inachtneming van eenieders positie.

In het verslagjaar is er niet veel ruimte geweest om bijzondere projecten te starten.

Wel hebben de post en verwerking van in- en uitvoer extra aandacht gekregen omdat er te veel klachten over waren

5. Maandcommissariaat

Het maandcommissariaat heeft ondanks de vele wisselingen in de bezetting van de commissie en opengevallen vacatures waardoor maar een klein aantal maandcommissarissen beschikbaar was, goed gefunctioneerd. De nieuwe leden raakten allengs beter ingewerkt. Bemiddelen, indien daar om werd verzocht, lukte regelmatig, mede door inzet van het personeel. Het is te hopen dat de maandcommissarissen er in zullen slagen meer klachten af te vangen met een geslaagde bemiddeling of simpelweg een luisterend oor. Veel klachten blijken verband te houden met de bejegening door het personeel zoals gedetineerden die ervaren. Hier is misschien nog veel winst te boeken.

Jaarverslag 2022

Commissie van Toezicht bij de Penitentiaire Inrichting Arnhem

6. De klachtbehandeling

Aantal klachten	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	393	457	672	637	463*	710**
Soort afdoening:						
ingetrokken	40	55	68	85	44	128
ingetrokken ter zitting	18	40	24	7	12	9
ingetrokken na bemiddeling	62	67	84	123	66	52
afdoening na rogatoir verzoek	14	23	40	34	40	74
niet-ontvankelijk	91	85	123	174	68	62
ongegronnd	86	115	139	212	105	195
(deels) gegronnd	25	25	5	35	22	41
overgedragen	51	42	59	42	29	31
nog openstaand	44	49	159	79	77	113

*446 klachten, 17 grieven

** Waarvan 1 grief

		2017	2018	2019	2020	2021	2022
1	Behandeling	0	0	0	0	1	3
2	Bejegening	71	59	83	65	32	37
3	Bewegingsvrijheid	0	0	0	0	4	6
4	Contact buitenwereld (totaal)	17	46	52	80	57	87
5	Controle	4	7	9	10	8	13
6	Disciplinaire straf	35	65	94	86	36	77
7	Geweld	0	0	0	0	2	2
8	Informatie/procedure	0	0	0	1	4	8
9	Ordemaatregel	11	12	4	8	22	32
10	Persoonlijke voorwerpen	22	39	48	80	34	59
11	Regime	1	2	0	0	0	7
12	Rek. cour./zak- en kleedgeld	55	40	58	40	14	12
13	Rogatoir verzoek	17	24	44	35	46	72
14	Schadeverhaal	0	0	0	0	0	0
15	DBT	15	28	24	36	58	84
16	Transport	0	6	4	5	1	1
17	Verlaten inrichting	19	30	20	12	8	10
18	Verzorging (totaal)	75	51	77	79	45	52
19	Activiteiten (totaal)	42	35	131	85	64	88
20	Selectie/overplaatsing (intern/extern)	2	10	19	22	18	31
21	Eisen verblijfsruimte	1	1	5	2	7	11
22	Nog onbekend	2	1	0	3	2	1
	Totaal	393	457	672	637	463	710
	Totaal exclusief rogatoire verhoren	376	433	628	602	417	638

Als rekening wordt gehouden met rogatoire verhoren op verzoek van collega-Commissies van Toezicht, klachten waarvoor de beklagcommissie niet bevoegd is en de al dan niet na bemiddeling ingetrokken klachten, resteren er over het verslagjaar 446 klachten waarin de beklagcommissie een beslissing heeft gegeven of nog dient te geven. En hoewel de logistiek van de klachtenprocedure is verbeterd waarbij de secretaris een grotere rol is toebedeeld, zijn de doorlooptijden niettemin nog (aanzienlijk) te lang en wordt de wettelijke beslistermijn in het overgrote deel van de gevallen niet gehaald. Dit is een punt van aanhoudende zorg.

Kijkend naar de cijfers zien we dat een groot deel van de klachten (ruim 50%) valt in vier categorieën te weten disciplinaire straffen, contact met de buitenwereld, Dagprogramma, Beveiliging en Toezicht op Maat (DBT) en activiteiten. Het is voorstelbaar dat klachten in deze categorieën zich niet zo snel voor bemiddeling lenen. Wellicht zou de beklagdruk op de beklagcommissie en de directie wel verminderd kunnen worden als op zitting minder klachten over behandeling, bejegening, rekening-courant en verzorging behandeld zouden moeten worden doordat die klachten in een eerder stadium tussen gedetineerde en directie, al dan niet na

Jaarverslag 2022

Commissie van Toezicht bij de Penitentiaire Inrichting Arnhem

bemiddeling door de maand-commissaris, konden worden opgelost.

Waar het gaat om klachten van gedetineerden met een GVM-status is de procedure nog eens extra tegen het licht gehouden en zal in dit soort zaken worden gestreefd naar (verdere) afstemming van de beslissingen tussen de beklagvoorzitters.

Om de doorlooptijden te bekorten overwegen de voorzitters van de beklagcommissie om wat meer aan termijnstelling zowel voor directie als, in voorkomend geval, de advocatuur te gaan doen. De ervaring leert dat voor een vlotte afdoening een termijn heilzaam kan werken en dat het een kwestie van wennen is. Waar mogelijk zullen naast de tweewekelijkse beklagzittingen extra beklagzittingen worden gepland.

7. Bijzonderheden

Er zijn geen bijzonderheden te melden of het zou moeten zijn dat de Commissie vertrouwen heeft in een vruchtbare samenwerking met de directie.

Jaarverslag 2022
Commissie van Toezicht bij de Penitentiaire Inrichting Arnhem

Managementoverzicht - Soorten	2022 #####	Ongesond	Deels gezond	Overgedragen	Niet onvatbaar	Ingetrokken	Ingetrokken na bemiddeling	Ingetrokken ter zitting	Ardoening na rogator	verzoek Grief afgedaan	Niet afgeboekt in Klaver	Totaal Klachten	Totaal Grieven	Totaal
CvT Bureau Arnhem - P.I. Arnh. Gegrond	3	9	0	0	0	14	3	2		0	0	10	41	41
Activiteiten (arbeid)	0	1	0	0	0	5	2	0		0	0	7	15	15
Activiteiten (div)	2	9	0	0	0	1	4	0		0	0	0	16	16
Activiteiten (lucht)	0	4	0	0	0	1	1	0		0	0	10	16	16
Activiteiten (sport)	0	0	0	0	0	0	1	0		0	0	1	3	3
Behandeling	0	0	0	0	0	0	3	0		0	0	9	37	37
Begeleiding	3	4	0	0	0	8	1	0		0	0	4	6	6
Bewegingsvrijheid	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	4	6	6
Bewegingsvrijheid	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	1	1
Compensatie	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	0	0	0
Contact buitenw. (bellen)	3	3	1	0	0	6	5	1		0	0	4	24	24
Contact buitenw. (bezoek)	3	10	0	0	0	8	5	1		0	0	11	40	40
Contact buitenw. (post)	3	4	1	0	0	4	0	1		0	0	10	23	23
Controle	1	2	0	0	0	5	3	0		0	0	1	13	13
DBT	2	23	1	0	0	12	3	0		0	0	23	84	84
Disciplinaire straf	5	31	1	1	3	13	0	3		0	0	20	77	77
Eisen Verblijfsruimte	2	2	0	0	0	3	1	0		0	0	2	11	11
Gevecht	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	2	2	2
Informatieprocedure	0	1	0	0	0	3	1	0		0	0	2	8	8
log onbekend	0	0	0	0	0	0	1	0		0	0	0	1	1
Ordnematregel	0	17	0	0	0	7	0	0		0	0	5	32	32
Persoonlijke voorwerpen	2	11	0	0	5	14	8	2		0	0	12	59	59
Regime	0	1	0	0	1	2	0	0		0	0	3	7	7
Rek. cour./zak- en kleedgeld	0	2	0	0	1	2	1	0		0	0	3	12	12
Rogator verzoek	0	0	0	0	0	0	0	0		0	0	1	72	72
Selectie overpl. (ext)	0	1	0	0	0	3	2	0		0	0	1	17	17
Selectie overpl. (int)	0	7	0	0	7	3	2	0		0	0	3	14	14
Toezicht	2	3	0	0	0	0	0	0		0	0	10	16	16
Transport	0	1	0	0	0	0	0	0		0	0	0	1	1
Verlaten inrichting	0	2	0	0	0	3	1	0		0	0	3	10	10
Verzorging (div)	0	1	0	0	0	2	1	0		0	0	0	6	6
Verzorging (godsd., levens)	0	0	0	0	0	0	1	0		0	0	1	2	2
Verzorging (medische)	0	2	0	0	0	2	2	0		0	0	5	24	24
Verzorging (persoonlijke)	0	5	0	0	1	4	3	1		0	0	6	20	20
Totaal	31	156	4	30	60	123	55	11		71	0	169	20	710